

SCI-CONF.COM.UA

**INNOVATIONS
AND PROSPECTS
OF WORLD SCIENCE**

**PROCEEDINGS OF I INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
SEPTEMBER 8-10, 2021**

**VANCOUVER
2021**

INNOVATIONS AND PROSPECTS OF WORLD SCIENCE

Proceedings of I International Scientific and Practical Conference
Vancouver, Canada
8-10 September 2021

Vancouver, Canada

2021

UDC 001.1

The 1st International scientific and practical conference “Innovations and prospects of world science” (September 8-10, 2021) Perfect Publishing, Vancouver, Canada. 2021. 408 p.

ISBN 978-1-4879-3794-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phanistic composition of Ukraine // Innovations and prospects of world science. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-innovations-and-prospects-of-world-science-8-10-sentyabrya-2021-goda-vankuver-kanada-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: vancouver@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua/>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 Perfect Publishing ®

©2021 Authors of the articles

ВАЖЛИВІСТЬ ЧИТАННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ – ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН НА ДИСТАНЦІЙНИХ ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Якутіна Таміла Георгіївна

ст.викладач

Запiрiзький державний медичний унiверситет
м.Запорiжжя, Україна

Анотація: Розвиток інформаційних онлайн-технологій сприяв введенню їх в освітній процес. Реформування освіти у вищих навчальних закладах дало початок розробці концепції дистанційної освіти. Дистанційне навчання — це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій. Організація дистанційних занять допомогла пошуку ефективних та результативних методів подачі матеріалу. Мета статті — ще раз підкреслити важливість читання — одного із видів мовленнєвої діяльності як важливого фактору організації навчального процесу на заняттях з УЯІ також і при дистанційній формі навчання.

Ключові слова: дистанційні онлайн-заняття, читання, формування , комунікація, навчання, вміння та навички

В останні десятиліття спостерігається процес переходу від традиційного навчання до навчання з використанням комп'ютерних технологій. Чим швидше розвиваються мережі, тим більше можливостей отримують користувачі цих мереж. Вони можуть, наприклад, вільно вести дискусії в online режимі, розміщувати інформацію на інтернет- сайтах, відкриваючи доступ до неї. Сучасні інформаційні технології допомагають зробити освітній процес більш досконалим, креативним, впровадити багато практичних наочних елементів. Під час реформування освіти у вищих навчальних закладах розробляється концепція дистанційної освіти, що передбачає розробку різноманітних

технологій, наприклад технології змішаного навчання. Згідно концепції розвитку освіти в Україні можна стверджувати, що дистанційна освіта – це форма навчання, рівноцінна з очною, вечірнього, заочною та екстернатом, що реалізується, в основному, за технологіями дистанційного навчання. [1].

Актуальність праці зумовлена змінами в підходах до сучасної освіти, коли знижується функціональна привабливість і значущість традиційної організації навчання, передача «готових» знань від викладача до студента перестає бути основним завданням навчального процесу.

Мета. В даній статті робиться спроба ще раз звернути увагу на те, що саме читання як один із видів мовленнєвої діяльності є важливим фактором в організації навчального процесу на заняттях з УЯІ і в умовах дистанційної форми навчання.

Впродовж багатьох років з прискоренням розвиваються науково-методичні основи дистанційного навчання. Багато вчених вивчали раніше і займаються тепер дослідженням питань впровадження дистанційної освіти. Так, закордонні вчені, серед яких Р. Деллінг; Чарльз А. Ведемейєр, М. Дж. Мур – теорія автономії та незалежності; О. Петерс – теорія індустріалізації викладання; Б. Холмберг, Дж. Беет; Д. Сьюарт – теорія взаємодії та комунікації, Д. Кіган – теорія реінтеграції актів викладання і вивчення; М. Сімонсон, Д. Шейл, – теорія еквівалентності дистанційної освіти; Р.Гаррісон, М.Бейнтон – теорія комунікації і керування студентом; Дж. Вердьюін та Т. Кларк – теорія дистанційного навчання, а також інтегрована модель дистанційного навчання від В. Кінельова. В. Меськова, В. Овсяннікова, В. Вержбицького сприяли практичному впровадженню дистанційного навчання і в українських освітніх закладах. Варто зазначити, що сьогодні українські методисти всебічно опікуються питаннями впровадження та вдосконалення дистанційної освіти. Водночас, незважаючи на значну кількість різнопланових досліджень із дистанційної освіти, нині важко знайти наукові праці, у яких би цілісно й усебічно розглядалися різні форми дистанційного навчання з урахуванням специфіки навчальних закладів. Також на сьогодні не має одностайного підходу

серед науковців, щодо визначення поняття «дистанційне навчання». Можна зустріти ще таке визначення як «дистанційна освіта». Проте, в нашій роботі ми будемо вживати термін «дистанційне навчання» і розглядатимемо стосовно навчання української як іноземної мови студентів медичного університету.

З нашої точки зору, наступне визначення: «Дистанційне навчання – це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі», – є точним і вдалим. [2] Крім того, доволі вичерпне визначення наводить О.О.Андреев, який враховує всі характерні риси і варіанти організації системи дистанційної освіти в її повному обсязі: "Дистанційна освіта – це синтетична, інтегральна гуманістична форма навчання, яка базується на використанні широкого спектра традиційних і новітніх інформаційних технологій та їхніх технічних засобів, що застосовуються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, діалогового обміну між викладачем і тим, хто навчається, причому процес навчання взагалі некритичний щодо їхнього розташування в просторі та часі, а також щодо конкретної освітньої установи"[5].

Відповідно до цього визначення дистанційного навчання постає як особлива педагогічна технологія ХХІ століття, що базується на відкритому навчанні з використанням сучасних телекомунікацій для спілкування (студент – викладач, студент – студент, студент – інформація) в інформаційному просторі. Головна особа дистанційного навчання – студент. Дистанційне навчання включає в себе сукупність таких засобів: надання учбового матеріалу студенту; контроль успішності студента; консультування студента програмою-викладачем; інтерактивна співпраця викладача і студента; можливість швидкого доповнення курсу новою інформацією, коригування помилок. Дистанційне навчання має як низку переваг, так і свої недоліки у порівнянні з іншими формами навчання. Так, практично не виходячи з дому чи не покидаючи свого робочого місця, можна підтримувати регулярний

відеоконтакт з викладачем за допомогою телекомунікаційних технологій, отримувати структурований навчальний матеріал, представлений в електронному вигляді. Саме ці переваги стали у нагоді у той час, коли виникла необхідність, пов'язана з форс-мажорними обставинами карантинних обмежень через Covid. На даному етапі постало завдання перед університетською освітою як найефективніше організувати та проводити навчання.

В ЗДМУ на кафедрі мовної підготовки всі викладачі активно включилися у проведення практичних занять дистанційно. В центрі уваги, як і завжди, залишалося головне завдання – підготовка майбутніх медичних фахівців, що здатні критично мислити, грамотно працювати з великим обсягом інформації, бути готовими постійно самовдосконалюватися і розвиватися, застосовувати на практиці отримані знання.

Грунтуючись на дослідженнях відомих методистів (Зимня І. А., Серова Т. С., Фоломкина С. К. та інші), на власному практичному досвіді викладачів кафедри, можна стверджувати, що фундаментом для навчання аудіюванню, говорінню та письму є читання; а в межах підготовки підготовки майбутніх лікарів – професійно орієнтоване читання. При сьогоденному інтенсивному розвитку новітніх технологій, вдосконаленні надбань в різних галузях науки і техніки, читання, не поступаючись найсучаснішим інтернет-ресурсам ознайомлення з фактами, подіями, новинами, залишається одним із найбільш важливих та ефективних джерел отримання інформації. Водночас читання являє собою одну із галузей комунікативно-суспільної діяльності людини. Оскільки студенти-медики мають справу з різними джерелами надходження інформації, то постає нагальне завдання перед викладачами УЯІ – навчити студентів-іноземних громадян різноманітним стратегіям читання. Це необхідно для того, щоб у відповідності з метою та завданнями занять, студенти могли отримувати різну за обсягом, важливу з точки зору професійного становлення, інформацію. Тому при розробці та підготовці «Програми курсу», «Навчального плану. курсу» обов'язково визначається та вказується той вид читання, який буде актуальним та ефективним при роботі над тим чи іншим текстом. За

відомою типологією видів читання, яку в свій час запропонувала С. К. Фоломкіна, виділяють ознайомлювальне, оглядове, пошукове та вивчальне.[6]. Всі ці види читання застосовуються на заняттях з української як іноземної викладачами кафедри мовної підготовки в медичному університеті. Як ознайомлювальне, так і навчальне дають змогу глибоко зануритися в текст, проте з різною швидкістю та обсягом розуміння. А ось оглядове та пошукове читання застосовуються при швидкому читанні, пропускаючи неактуальну інформацію. Враховуючи те, що оглядове та пошукове читання мають різні цілі, викладач пропонує перше тоді, коли студентам необхідно сформулювати тему тексту, а пошукове може бути дуже важливим для знаходження певної інформації.

Варто зазначити, що навчальному процесі пошукове читання є тим засобом, що допомагає викладачеві проконтролювати, чи читали студенти текст та чи знайшли відповіді на поставлені завчасно запитання. В ході дистанційних занять студенти також отримували завдання з читання текстів. Слід звернути увагу, що швидкому переходу на онлайн- або дистанційне навчання викладачами кафедри допомогло те, що протягом останніх років розроблялися і практикувалися онлайн-курси з самостійної роботи студентів. Також для різносторонньої підготовки студентів-іноземних громадян неабияке значення має набуття та тренування практичне відпрацювання мовленнєвих навичок на практиці. В статті стоїть завдання не тільки сказати про важливість читання для формування мовленнєвих вмінь та навичок, комунікативної компетенції, а показати важливість цього виду роботи в онлайн – навчанні, його невід’ємну складову в організації занять з української як іноземної. Зупинимося на деяких етапах підготовки текстів для використання на дистанційних заняттях. По-перше, це мають бути тексти, що найбільш оптимально пасують для професійно-орієнтованого читання. По-друге, важливо враховувати вимоги, які у свій час були сформовані С.К.Фоломкіною – цілісність, завершеність, смислове наповнення, зміст, що мотивує студентів, інформаційна насиченість, обсяг тексту та мовна доступність. При підготовці онлайн-заняття, де планується

робота з текстом, адаптованим чи аутентичним, завдання готуються для трьох основних етапів: дотекстового, текстового і післетекстового. Наприклад, в дотекстових завданнях при семантизації лексики ефективно співвідносяться лексичний мінімум, візуалізація нових лексичних одиниць (фото, малюнки, короткі відео). Тут влучним буде завдання, дати визначення процесу, або явища з опорою на картинки та конструкції: «Що це що?», «Що називається чим?», або «Що складається з чого?». Дотекстовий етап дозволяє створити певний рівень мотивації у студентів, зменшити певні граматико-лексичні складнощі. Текстовий же етап робить можливим формування і вдосконалення комунікативної компетенції та всіх її складових. Контролювати, як студенти розуміють прочитане можна за допомогою різних вправ: відповіді на запитання, формулювання теми тексту, знаходження інформаційних центрів. Нарешті післетекстовий етап допомагає використовувати текст в якості мовної, мовленнєвої і змістовної опори для розвитку вмінь усного та письмового мовлення. Працюючи в онлайн-режимі на етапі роботи з текстом, деякі його частини замінюються або паралельно доповнюються відео- та аудіофрагментами. Крім того, тексти можуть мати посилання на словники або дефініції термінологічних одиниць, певних понять або персоналії, додаткові матеріали. Можна перейти на інші сторінки, щоб отримати більше інформації, пояснення того чи іншого терміну. Таким чином, читання тексту в умовах дистанційних занять завдяки сучасним ресурсам інтернету стає одним із ефективних способів вдосконалення та покращення практики комунікації іноземних студентів, формування у них комунікативних умінь та навичок. Крім того, студенти можуть використовувати всі навчальні матеріали для самостійного опрацювання. Отже, дистанційні онлайн-заняття з української мови як іноземної, вони можуть бути легко керованими, забезпечувати організацію і перебудову освітнього процесу та інтегруватися із зовнішніми джерелами. Крім того таке навчання сприяє розвитку творчості, співпраці, здатності до вирішення завдань, а також навичок спілкування студентів.

В даній роботі було ще раз доведено, що читання як важливий чинник для

формування мовленнєвих умінь та навичок, комунікативної компетенції може інтегруватися в дистанційне навчання і успішно стати невід'ємною складовою при організації онлайн-занять з української як іноземної.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.17.2014 № 1556-VII, зі змінами. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Дистанційне навчання у вищих навчальних закладах України : [Інформаційні матеріали] / МОН України. – Хмельницький : ХНУ, 2009. – 50 с.

3. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 9.01.2007 № 537-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16>.

4. Офіційні матеріали наради-семінару з питань нормативного забезпечення дистанційної форми навчання в Україні ; Національний технічний університет України «КПІ», м. Київ, 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ipo.kpi.ua/ua/distance/dlabout.html>

5. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання : монографія / О. О. Андрєєв [та ін.] ; ред. О. О. Андрєєв, В. М. Кухаренко ; Нац. акад. пед. наук України. – Харків : Міськдрук, 2013. – 212 с.

6. Фоломкина С. К. Обучение чтению на иностранном языке в неязыковом вузе. М.: Высшая школа, 1987 – 180 с.

7. Зимняя И.А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке. М.: Просвещение, 1985.